

Handläggare
Tobias Johansson
08-508 26 656

Till
Trafiknämnden
2019-04-25

Trafikutvecklingen i Stockholm 2018. Lägesrapport

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden godkänner redovisningen av trafikutvecklingen för 2018.

Fredrik Alfredsson
T.f. Förvaltningschef

Mattias Lundberg
Avdelningschef

Mikael Ranhagen
Enhetschef

Sammanfattning

Varje år genomför trafikkontoret ett stort antal mätningar av trafiken i Stockholm som underlag för rapportering av indikatorer och nyckeltal kopplat till exempelvis miljöprogrammet, cykelplanen, gångplanen, framkomlighetsstrategin samt statistik till Statistisk årsbok om Stockholm. Mätningarna ingår också i långa tidsserier med vilka det går att följa trafikutvecklingen sedan början av förra seklet i vissa fall.

Detta tjänsteutlåtande presenterar sammanställningar av 2018 års årliga mätningar av trafikutvecklingen i Stockholm för motorfordon, cykel- och gångtrafik. Trafikkontoret har tagit fram två separata rapporter om trafikutvecklingen som biläggs tjänsteutlåtandet. Den ena rapporten sammanfattar resultat av mätningar av motorfordonsvolym och hastigheter inklusive bussarnas medelhastigheter. Den andra rapporten redovisar

Trafikkontoret
Trafikplanering

Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 26 656
Växel 08-508 27 200
tobias.p.johansson@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
stockholm.se

mätningar av antal cyklister och fotgängare i ett antal mätpunkter. Rapporterna är i huvudsak uppdateringar av föregående års rapporter och jämför i tabeller och diagram resultatet för 2018 med 2017 om inte annat anges.

Sammanfattningsvis visar mätningarna att motorfordonstrafiken i Stockholm i stort sett är oförändrad totalt, men minskade i de centrala delarna och ökade längre ut.

För gång och cykel registrerades fler passager för 2018 jämfört med 2017 och även redovisat som medelvärde av de senaste fem åren innebär uppdateringen av siffrorna för 2018 en ökning. Framförallt cykel gynnades av torrare och varmare väder vilket är en del av förklaringen till de nya rekordsiffrorna.

Resultat

Trafikmängder motorfordon

Sammanfattningsvis förändrades trafiken i Stockholm mellan 2017 och 2018 väldigt lite totalt sett, men det ser olika ut i olika delar av Stockholm. I korthet är trenden att trafiken minskar i de centrala delarna men är oförändrad och t.o.m. ökar något längre ut.

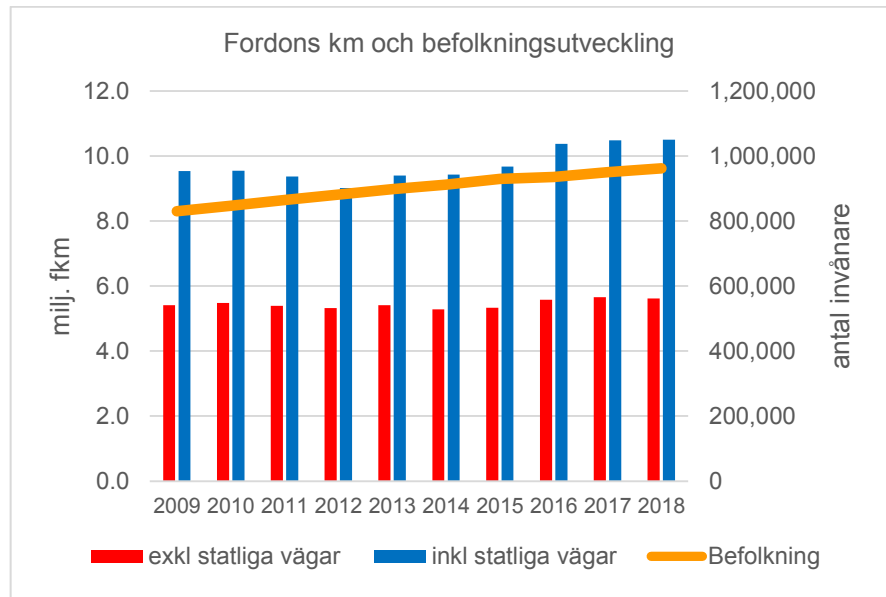
Fordonsräkningar i oktober	2018	2017	2016
Regioncentrumsnittet	974 200	979 400	955 500
Innerstadssnittet (ny definition från 2015)	412 100	422 400	427 500
Trängselskattepassager (kl. 06.30-18.30)	311 500	319 500	320 700
Saltsjö-Mälarsnittet	310 200	311 000	309 200
Citysnittet	227 500	248 900	239 000

Tabell 1: Medelvärde av antalet passager per vardagsdygn eller angiven tidsperiod.

Trafikarbete och körsträckor

Trafikarbetet totalt inom Stockholms stad var i princip oförändrat. Av delresultaten framgår dock att trafikarbetet minskade något på det kommunala vägnätet och ökade på det statliga vägnätet.

Körsträckorna per person ökade marginellt (+0,3%).

Figur 1: Trafikarbete och befolkning inom Stockholms stad de senaste 10 åren, (milj. fordonskm per årsmedelvardagsdygn).

Befolkningen i Stockholms län ökade 2018 totalt med 1,6 % och 1,4 % för kommunerna innanför regioncentrumsnittet – Stockholm, Solna och Sundbyberg. Övriga kommuner i länet ökade i genomsnitt med 1,8 %. I Stockholms stad ökade befolkningen med 1,3 %. Det betyder att för delar av Stockholm ökar biltrafiken inte i samma takt som befolkningen.

Framkomlighet

Framkomligheten för biltrafiken analyserades för 2018 med data från en ny leverantör och resultatet är en avsevärt högre medelhastighet på det vägnät som ingår i analysen. Hela skillnaden skulle kunna bero på just bytet av dataleverantör. För innerstaden är det dock rimligt att framkomligheten har förbättrats som följd av mindre trafik och därför kan den högre medelhastigheten inte avfärdas som enbart ett resultat av en ny dataleverantör.

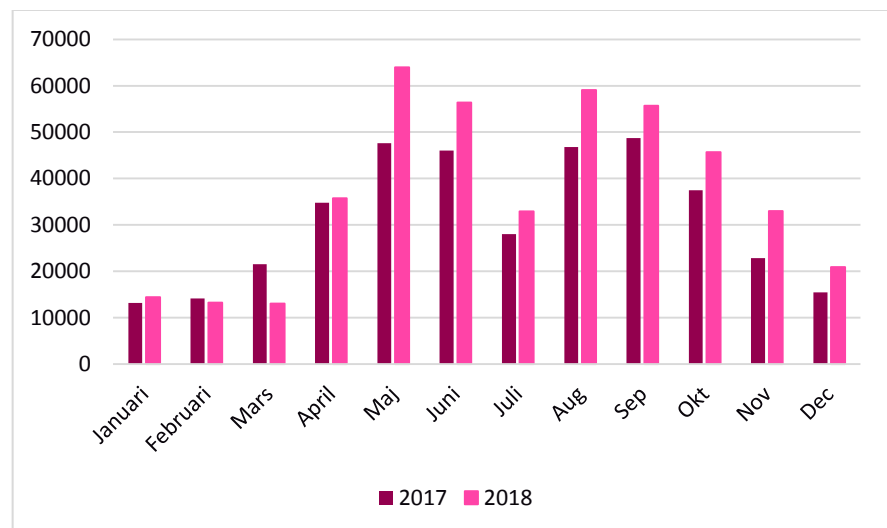
För stombussarna ökade medelhastigheten i innerstaden både under morgonen och eftermiddagen med 5 - 6%. I ytterstaden var förändringarna mindre, med en liten ökning under morgonen och en liten minskning under eftermiddagen. Detta tyder på att resultatet för biltrafiken kan vara korrekt, även om storleken på förbättringen är svår att exakt bestämma.

Cykeltrafiken

Hur cykeltrafiken har utvecklats beror mycket på vilka mätningar som jämförs. Under 2018 var ökningen knappt 8% som femårsmedelvärde för de manuella mätningarna och 18% för de fasta mätstationerna jämfört med föregående år (se Figur 2).

Cykel är det fordonsslag som påverkas mest av vädret och en orsak till att antalet passager ökat så kraftigt är sannolikt att temperaturen varit högre och nederbörden mindre under 2018 jämfört med 2017.

Trafikkontoret genomför också manuella mätningar och slangmätningar i ytterstaden i slutet av augusti och i början av september. Vid en jämförelse av 5-årsmedelvärdet 2013-2017 och 2014-2018 syns en ökning med knappt 8%. Sedan mätningarna började i ytterstaden 2011 har 5-årsmedelvärdet ökat med knappt 15%.

Figur 2: Jämförelse mellan 2017 och 2018 från ett urval av stadens mätstationer. Datat som redovisas är ett månadsmedianvärde utan helgdagar.

Cykelräkningar i maj – juni	årsvärde	Femårsmedelvärden		
	2018	2014-2018	2013-2017	2012-2016
Innerstadssnittet	85 960	65 790	61 130	62 520
Saltsjö-Mälarsnittet	48 700	36 760	34 410	34 670
Citysnittet	85 800	63 504	59 170	61 953

Tabell 2: Antal cykelpassager per dygn för tre räkneseffekt i maj-juni 2018.

Fotgängarmätningar

Intresset och behovet av data för trafikslaget gång ökar och trafikkontoret startade årliga manuella mätningar 2015 på 40 platser i innerstaden och på 31 platser i ytterstaden. 2017 har antalet mätplatser utökats. I innerstaden har det uppmätts en ökning på 30% från 2015 till 2018. I ytterstaden har motsvarande ökning varit ca 20%. Med all sannolikhet är det varma vädret under 2018 en av orsakerna till ökningen.

Förutom de manuella mätningarna har trafikkontoret slutfört arbetet med att installera automatiska gångmätningstationer för att kunna mäta gångtrafiken kontinuerligt. I dagsläget finns det 10 stationer med infraröda sensorer och 7 med 3D-teknik som är driftsatta och levererar data.

Trafikkontorets synpunkter

Den långsiktiga trenden är att trafiken i Stockholm fortsätter att öka, men att trängselskatten bidrar till att dämpa ökningen. För innerstaden kan till och med en minskning av trafiken för 2018 konstateras. I city har flera vägarbeten avslutats, men andra har påbörjats, så det finns fortsatt anledning att undvika att köra i de mest centrala delarna. För stombussarna i innerstaden verkar minskad biltrafik, tillsammans med vissa riktade åtgärder för att förbättra bussarnas framkomlighet, bidra till ökad framkomlighet.

Långsiktiga trafikförändringar beror mest på befolkningsförändringar och ekonomisk utveckling. Bilinnehav och bilanvändning är en konsekvens av den ekonomiska utvecklingen där exempelvis drivmedelspriser, trängselskatt och parkeringskostnader påverkar hur dyrt det är att köra beroende på var, när och hur mycket bilen används.

Befolkningen i Stockholms län ökade 2018 totalt med 1,6 % och 1,4 % för kommunerna innanför regioncentrumsnittet – Stockholm, Solna och Sundbyberg. Övriga kommuner i länet ökade i genomsnitt med 1,8 %. I Stockholms stad ökade befolkningen med 1,3 %. Det betyder att för delar av Stockholm ökar biltrafiken inte i samma takt som befolkningen.

Antalet privatägda personbilar i trafik per 1000 invånare minskade 2018 i Stockholm med 1,3 % från 375 till 370, enligt statistik i februari 2019 från myndigheten Trafikanalys.

Jämställdhetsanalys

Trafikkontoret har gjort ett urval mätningar av cykel och gång könsuppdelat för att följa upp hur det ser ut i gatumiljön. Mätningarna 2017 gav ett mycket jämt utslag, där innerstadsmätningarnas resultat blev 50% män och 50% kvinnor av de totalt drygt 71000 passager som uppmättes. 2018 har andelen kvinnor ökat något och ligger på 50,6% och andelen män på 49,4%. Trafikkontoret fortsätter ta fram fler sammanställningar av den här typen i takt med att mer data samlats in.

Trafikkontorets förslag

Trafikkontoret föreslår att trafiknämnden godkänner redovisningen.

Slut**Bilagor**

1. T2019-00970 Uppföljning av trafikutvecklingen i Stockholm 2018 Bilaga 1. Motorfordon
2. T2019-00970 Uppföljning av trafikutvecklingen i Stockholm 2018. Bilaga 2. Cykel och Fotgängare